

Statyczną wysokość ssania układu pompowego (tzn. stałą, niezależną od natężenia przepływu) określa zależność

$$H_{st} = H_{sz} - \frac{p_d}{\gamma} \quad (3.5)$$

Statyczną wysokość tłoczenia układu pompowego określa się jako sumę wysokości geometrycznej tłoczenia H_{tz} i wysokości ciśnienia w zbiorniku górnym

$$H_{tst} = H_{tz} + \frac{p_g}{\gamma} \quad (3.6)$$

Wysokość statyczna podnoszenia układu jest sumą statycznych wysokości ssania i tłoczenia

$$H_{st} = H_{sz} - \frac{p_d}{\gamma} + m + H_{tz} + \frac{p_g}{\gamma} = H_z + \frac{p_g - p_d}{\gamma} \quad (3.7)$$

Dynamiczną wysokością układu pompowego nazywamy sumę wysokości przyrostu prędkości cieczy $\frac{c_g^2 - c_d^2}{2g}$ oraz wysokość oporów przepływu po stronie ssawnej $\Sigma \Delta h_s$ i tłocznej $\Sigma \Delta h_t$

$$H_{dyn} = \frac{c_g^2 - c_d^2}{2g} + \sum \Delta h_s + \sum \Delta h_t \quad (3.8)$$

Całkowita (efektywna lub użyteczna) wysokość podnoszenia układu jest sumą wysokości statycznej H_{st} i dynamicznej H_{dyn}

$$H_r = H_z + \frac{p_g - p_d}{\gamma} + \sum \Delta h_s + \sum \Delta h_t + \frac{c_g^2 - c_d^2}{2g} = H_{st} + H_{dyn} \quad (3.9)$$

Natężenie przepływu Q jest to przepływ cieczy ze zbiornika dolnego do górnego lub ze strony ssawnej do tłocznej występujący w wyniku działania pompy włączonej w układ. Natężenie przepływu Q w układzie jest więc każdorazowo równe wydajności Q pompy (stąd ten sam symbol Q).

3.3. Charakterystyka wykreslna układu pompowego

W określonym układzie pompowym statyczna wysokość podnoszenia H_{st} jest wielkością stałą, niezależnie od zmiany natężenia przepływu Q . Natomiast dynamiczna wysokość podnoszenia H_{dyn} zmienia się wg paraboli wraz ze zmianą natężenia przepływu Q , gdyż zgodnie z warunkiem ciągłości przepływu (wzór (2.1)) $c \sim Q$, więc

$$\frac{c_g^2 - c_d^2}{2g} = \text{const } Q^2 \quad (3.10)$$

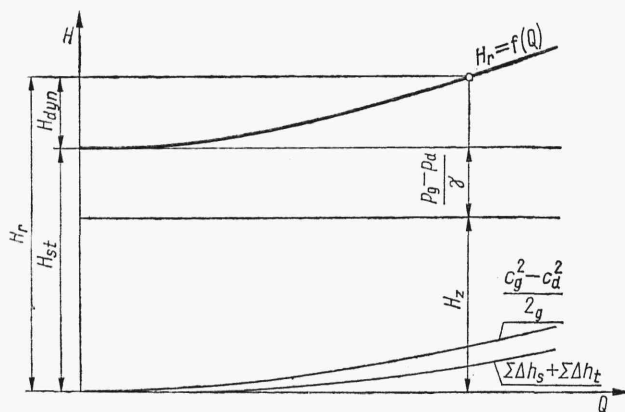
oraz zgodnie z zależnością (2.20)

$$\Sigma \Delta h_s + \Sigma \Delta h_t = \text{const } Q^2 \quad (3.11)$$

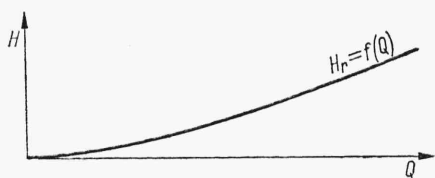
Zatem

$$H_{dyn} = \frac{c_g^2 - c_d^2}{2g} + \sum \Delta h_s + \sum \Delta h_t = \text{const } Q^2 \quad (3.12)$$

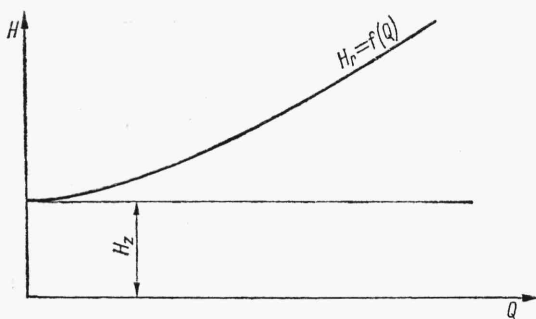
Wykreślić charakterystykę układu przedstawionego na rys. 3.1 — zgodnie z równaniem (3.9) — zilustrowano na rys. 3.2. Należy pamiętać o tym, że różne układy pompowe mają własne charakterystyki zależne od wielkości poszczególnych członów równania (3.9). Przykładem może być *charakterystyka układu obiegu zamkniętego* (rys. 3.3), *układu obiegu otwartego* wody chłodzącej kondensator turbin (rys. 3.4) oraz *układu zasilania kotła parowego* (rys. 3.5).

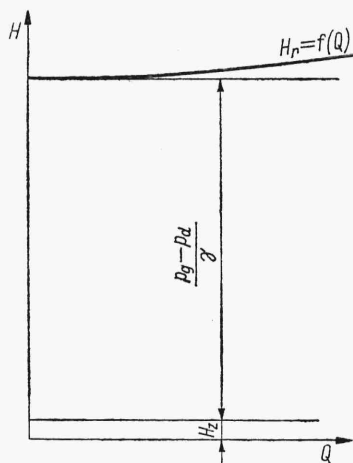
Rys. 3.2
Charakterystyka układu pompowego

Rys. 3.3
Charakterystyka układu pompowego o obiegu zamkniętym

Rys. 3.4. Charakterystyka układu pompowego o obiegu otwartym (np. chłodzenie kondensatorów turbin parowych)

Rys. 3.5. Charakterystyka układu zasilania kotła parowego